# Mihi enim satis est, ipsis non satis.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Philosophi autem in suis lectulis plerumque moriuntur. Eam tum adesse, cum dolor omnis absit; Quarum ambarum rerum cum medicinam pollicetur, luxuriae licentiam pollicetur. Potius ergo illa dicantur: turpe esse, viri non esse debilitari dolore, frangi, succumbere. Negat esse eam, inquit, propter se expetendam. Duo Reges: constructio interrete. **Quid est igitur, inquit, quod requiras?** Ampulla enim sit necne sit, quis non iure optimo irrideatur, si laboret? **Si quae forte-possumus.** Quid est, quod ab ea absolvi et perfici debeat?

**Quo tandem modo?** `Qui ita affectus, beatum esse numquam probabis;` Quae cum magnifice primo dici viderentur, considerata minus probabantur. Quis non odit sordidos, vanos, leves, futtiles? `Illi enim inter se dissentiunt.` **Cur post Tarentum ad Archytam?** Videamus animi partes, quarum est conspectus illustrior;

- Nobis aliter videtur, recte secusne, postea;
- A villa enim, credo, et: Si ibi te esse scissem, ad te ipse venissem.
- Ut alios omittam, hunc appello, quem ille unum secutus est.
- Sic consequentibus vestris sublatis prima tolluntur.
- Inde sermone vario sex illa a Dipylo stadia confecimus.

> Tum Piso: Atqui, Cicero, inquit, ista studia, si ad imitandos summos viros spectant, ingeniosorum sunt;

```
Quid, cum volumus nomina eorum, qui quid gesserint, nota
nobis esse, parentes, patriam, multa praeterea minime
necessaria?

Nam si beatus umquam fuisset, beatam vitam usque ad illum a
Cyro extructum rogum pertulisset.
```

## Quamquam id quidem licebit iis existimare, qui legerint.

Habes, inquam, Cato, formam eorum, de quibus loquor, philosophorum. Quae diligentissime contra Aristonem dicuntur a Chryippo. Graece donan, Latine voluptatem vocant. Cur ipse Pythagoras et Aegyptum lustravit et Persarum magos adiit? *Disserendi artem nullam habuit.* Hosne igitur laudas et hanc eorum, inquam, sententiam sequi nos censes oportere? Nonne videmus quanta perturbatio rerum omnium consequatur, quanta confusio? Haec dicuntur inconstantissime.

> At vero illa perfecta atque plena eorum, qui cum de hominis summo bono quaererent, nullam in eo neque animi neque corporis partem vacuam tutela reliquerunt.

Primum divisit ineleganter;
: Qua tu etiam inprudens utebare non numquam.

Si longus, levis.
: Reicietur etiam Carneades, nec ulla de summo bono ratio aut voluptatis non dolendive particeps aut honestatis expers probabitur.

Sed ad rem redeamus;
: Hanc ergo intuens debet institutum illud quasi signum absolvere.

Sed haec omittamus;

Iis igitur est difficilius satis facere, qui se Latina scripta dicunt contemnere.

### Illud dico, ea, quae dicat, praeclare inter se cohaerere.

Ego vero isti, inquam, permitto. Hunc vos beatum; Tum ille: Tu autem cum ipse tantum librorum habeas, quos hic tandem requiris? Sed haec quidem liberius ab eo dicuntur et saepius. Sed ego in hoc resisto;

# Nec lapathi suavitatem acupenseri Galloni Laelius anteponebat, sed suavitatem ipsam neglegebat;

Quod autem ratione actum est, id officium appellamus. Atqui perspicuum est hominem e corpore animoque constare, cum primae sint animi partes, secundae corporis. Illa tamen simplicia, vestra versuta. Primum in nostrane potestate est, quid meminerimus? Ratio enim nostra consentit, pugnat oratio. Sin tantum modo ad indicia veteris memoriae cognoscenda, curiosorum. Eaedem enim utilitates poterunt eas labefactare atque pervertere. Dolor ergo, id est summum malum, metuetur semper, etiamsi non aderit;

## Summus dolor plures dies manere non potest?

Commoda autem et incommoda in eo genere sunt, quae praeposita et reiecta diximus; Re mihi non aeque satisfacit, et quidem locis pluribus. *Diodorus, eius auditor, adiungit ad honestatem vacuitatem doloris.* Non laboro, inquit, de nomine. Haec para/doca illi, nos admirabilia dicamus. Quae similitudo in genere etiam humano apparet. Quamquam id quidem, infinitum est in hac urbe; *An potest cupiditas finiri?* Quodsi ipsam honestatem undique pertectam atque absolutam.

#### Quasi ego id curem, quid ille aiat aut neget.

Non igitur bene. Iam id ipsum absurdum, maximum malum neglegi. *Beatus sibi videtur esse moriens.* Quare conare, quaeso. Philosophi autem in suis lectulis plerumque moriuntur. Si longus, levis. Videsne, ut haec concinant?

Quare conare, quaeso.
: Restincta enim sitis stabilitatem voluptatis habet, inquit, illa autem voluptas ipsius restinctionis in motu est.

Tria genera bonorum;
: Inde sermone vario sex illa a Dipylo stadia confecimus.

Hunc vos beatum;
: Quod totum contra est.

Erat enim Polemonis.
: Nec lapathi suavitatem acupenseri Galloni Laelius anteponebat, sed suavitatem ipsam neglegebat;

Istic sum, inquit.
: Sin dicit obscurari quaedam nec apparere, quia valde parva sint, nos quoque concedimus;

Sedulo, inquam, faciam.

Sed nimis multa.

Quae sequuntur igitur?

Quid ergo aliud intellegetur nisi uti ne quae pars naturae neglegatur?

Quae sequuntur igitur?

Nec enim, omnes avaritias si aeque avaritias esse dixerimus, sequetur ut etiam aequas esse dicamus.

Si quae forte-possumus.

Theophrastus mediocriterne delectat, cum tractat locos ab Aristotele ante tractatos?

Quis negat?

Incommoda autem et commoda-ita enim estmata et dustmata appello-communia esse voluerunt, paria noluerunt.

```
Itaque fecimus.
```

```
Quarum ambarum rerum cum medicinam pollicetur, luxuriae
licentiam pollicetur.
```

Mene ergo et Triarium dignos existimas, apud quos turpiter loquare? Ut in geometria, prima si dederis, danda sunt omnia. **Nunc haec primum fortasse audientis servire debemus. Tum Torquatus: Prorsus, inquit, assentior;** Nos quidem Virtutes sic natae sumus, ut tibi serviremus, aliud negotii nihil habemus.

Hoc tu nunc in illo probas. Facile est hoc cernere in primis puerorum aetatulis. At enim sequor utilitatem. Sed tu istuc dixti bene Latine, parum plane. Age sane, inquam. Age, inquies, ista parva sunt. **Quod quidem iam fit etiam in Academia.** Quid ergo aliud intellegetur nisi uti ne quae pars naturae neglegatur?

Ita multo sanguine profuso in laetitia et in victoria est mortuus. Ergo, si semel tristior effectus est, hilara vita amissa est? Facit enim ille duo seiuncta ultima bonorum, quae ut essent vera, coniungi debuerunt;

Videmusne ut pueri ne verberibus quidem a contemplandis rebus perquirendisque deterreantur? Tum ille: Ain tandem? At ille pellit, qui permulcet sensum voluptate. Nunc vides, quid faciat. Nam, ut sint illa vendibiliora, haec uberiora certe sunt. `Quid est enim aliud esse versutum?` *Tu quidem reddes;* `Facillimum id quidem est, inquam.` Cum autem in quo sapienter dicimus, id a primo rectissime dicitur.

- Maximus dolor, inquit, brevis est.
- Qua tu etiam inprudens utebare non numquam.

Quodcumque in mentem incideret, et quodcumque tamquam occurreret. Summum ením bonum exposuit vacuitatem doloris; Cum ageremus, inquit, vitae beatum et eundem supremum diem, scribebamus haec. *De quibus cupio scire quid sentias.* Ergo ita: non posse honeste vivi, nisi honeste vivatur? **Immo alio genere;** Neminem videbis ita laudatum, ut artifex callidus comparandarum voluptatum diceretur. Sapiens autem semper beatus est et est aliquando in dolore; Id et fieri posse et saepe esse factum et ad voluptates percipiendas maxime pertinere.

Age, inquies, ista parva sunt. Illi enim inter se dissentiunt. Indicant pueri, in quibus ut in speculis natura cernitur. Videamus animi partes, quarum est conspectus illustrior; Non est ista, inquam, Piso, magna dissensio. Duarum enim vitarum nobis erunt instituta capienda.

```
Perfecto enim et concluso neque virtutibus neque amicitiis
usquam locum esse, si ad voluptatem omnia referantur, nihil
praeterea est magnopere dicendum.
```

```
At quanta conantur! Mundum hunc omnem oppidum esse nostrum!
Incendi igitur eos, qui audiunt, vides.
```

> Is cum arderet podagrae doloribus visitassetque hominem Charmides Epicureus perfamiliaris et tristis exiret, Mane, quaeso, inquit, Charmide noster;

**Dolere malum est: in crucem qui agitur, beatus esse non potest.**

`Verum hoc idem saepe faciamus.` Quod mihi quidem visus est, cum sciret, velle tamen confitentem audire Torquatum. *Non laboro, inquit, de nomine.* At modo dixeras nihil in istis rebus esse, quod interesset. Deinde disputat, quod cuiusque generis animantium statui deceat extremum. Quae similitudo in genere etiam humano apparet. Primum cur ista res digna odio est, nisi quod est turpis? Quodsi vultum tibi, si incessum fingeres, quo gravior viderere, non esses tui similis; Quivere falsone, quaerere mittimus-dicitur oculis se privasse; Ergo in gubernando nihil, in officio plurimum interest, quo in genere peccetur. *Ille incendat?* Ut optime, secundum naturam affectum esse possit.

Neque solum ea communia, verum etiam paria esse dixerunt. Et quidem iure fortasse, sed tamen non gravissimum est testimonium multitudinis. `Sed quid sentiat, non videtis.` Ergo id est convenienter naturae vivere, a natura discedere. `Sed nimis multa.` `Quam si explicavisset, non tam haesitaret.` Itaque ab his ordiamur.

**Quis non odit sordidos, vanos, leves, futtiles?**

*Maximus dolor, inquit, brevis est.* At enim hic etiam dolore. Huius, Lyco, oratione locuples, rebus ipsis ielunior. Huic ego, si negaret quicquam interesse ad beate vivendum quali uteretur victu, concederem, laudarem etiam;

- Tenesne igitur, inquam, Hieronymus Rhodius quid dicat esse summum bonum, quo putet omnia referri oportere?
- Bonum integritas corporis: misera debilitas.
- Est igitur officium eius generis, quod nec in bonis ponatur nec in contrariis.
- Utinam quidem dicerent alium alio beatiorem! Iam ruinas videres.
- Epicurus autem cum in prima commendatione voluptatem dixisset, si eam, quam Aristippus, idem tenere debuit ultimum bonorum, quod ille;

> Facile est hoc cernere in primis puerorum aetatulis.

- Nec vero alia sunt quaerenda contra Carneadeam illam sententiam.
- Re mihi non aeque satisfacit, et quidem locis pluribus.
- Quae qui non vident, nihil umquam magnum ac cognitione dignum amaverunt.
- Duo enim genera quae erant, fecit tria.

# Cuius ad naturam apta ratio vera illa et summa lex a philosophis dicitur.

*Tollenda est atque extrahenda radicitus.* Videsne quam sit magna dissensio? `Odium autem et invidiam facile vitabis.` `Nos vero, inquit ille;` Quorum altera prosunt, nocent altera. Estne, quaeso, inquam, sitienti in bibendo voluptas?

Praeclare hoc quidem.
: Cuius quidem, quoniam Stoicus fuit, sententia condemnata mihi videtur esse inanitas ista verborum.

Peccata paria.
: Istic sum, inquit.

Sed videbimus.
: Ita ne hoc quidem modo paria peccata sunt.

Recte, inquit, intellegis.
: Quodsi vultum tibi, si incessum fingeres, quo gravior viderere, non esses tui similis;

Nec vero alia sunt quaerenda contra Carneadeam illam sententiam. Hoc ipsum elegantius poni meliusque potuit. Iam id ipsum absurdum, maximum malum neglegi. Qui ita affectus, beatum esse numquam probabis; Atqui perspicuum est hominem e corpore animoque constare, cum primae sint animi partes, secundae corporis. Expectoque quid ad id, quod quaerebam, respondeas. Re mihi non aeque satisfacit, et quidem locis pluribus. Esse enim quam vellet iniquus iustus poterat inpune.

## Indicant pueri, in quibus ut in speculis natura cernitur.

Pauca mutat vel plura sane; Aliter enim explicari, quod quaeritur, non potest. Eorum enim est haec querela, qui sibi cari sunt seseque diligunt. **Est, ut dicis, inquam.** Isto modo ne improbos quidem, si essent boni viri. Bona autem corporis huic sunt, quod posterius posui, similiora.

```
Voluptatis causa, etiam si eam non consequare, aut non
dolendi, etiam si id assequi nequeas, aut eorum, quae
secundum naturam sunt, adipiscendi, etiam si nihil
consequare.

Prodest, inquit, mihi eo esse animo.
```

Qua tu etiam inprudens utebare non numquam. Scripta sane et multa et polita, sed nescio quo pacto auctoritatem oratio non habet. `Confecta res esset.` Tum mihi Piso: Quid ergo?

- Idcirco enim non desideraret, quia, quod dolore caret, id in voluptate est.
- Vitiosum est enim in dividendo partem in genere numerare.

> Qua exposita scire cupio quae causa sit, cur Zeno ab hac antiqua constitutione desciverit, quidnam horum ab eo non sit probatum;

Igitur neque stultorum quisquam beatus neque sapientium non beatus. In qua quid est boni praeter summam voluptatem, et eam sempiternam? Hoc non est positum in nostra actione. Non pugnem cum homine, cur tantum habeat in natura boni; Quasi ego id curem, quid ille aiat aut neget. Quaerimus enim finem bonorum. Etenim nec iustitia nec amicitia esse omnino poterunt, nisi ipsae per se expetuntur. Negat enim summo bono afferre incrementum diem.

#### Primum in nostrane potestate est, quid meminerimus?

In schola desinis. Invidiosum nomen est, infame, suspectum. Sed ad bona praeterita redeamus. Hoc est non modo cor non habere, sed ne palatum quidem. An tu me de L. Sin aliud quid voles, postea. Tu quidem reddes; **Bonum patria: miserum exilium.** Nobis aliter videtur, recte secusne, postea; *Disserendi artem nullam habuit.*

```
Nihil enim arbitror esse magna laude dignum, quod te
praetermissurum credam aut mortis aut doloris metu.

Tum ego: Non mehercule, inquam, soleo temere contra Stoicos,
non quo illis admodum assentiar, sed pudore impedior;

Quos qui tollunt et nihil posse percipi dicunt, ii remotis
sensibus ne id ipsum quidem expedire possunt, quod
disserunt.

Cuius quidem, quoniam Stoicus fuit, sententia condemnata
mihi videtur esse inanitas ista verborum.
```

- Sin tantum modo ad indicia veteris memoriae cognoscenda, curiosorum.
- Numquam facies.

###### Tria genera bonorum;

Ut placet, inquit, etsi enim illud erat aptius, aequum cuique concedere. An ea, quae per vinitorem antea consequebatur, per se ipsa curabit? Is ita vivebat, ut nulla tam exquisita posset inveniri voluptas, qua non abundaret. **Rationis enim perfectio est virtus;** Incommoda autem et commoda-ita enim estmata et dustmata appello-communia esse voluerunt, paria noluerunt. Age, inquies, ista parva sunt. **Tria genera bonorum;** Verum esto: verbum ipsum voluptatis non habet dignitatem, nec nos fortasse intellegimus. Item de contrariis, a quibus ad genera formasque generum venerunt. Sed mehercule pergrata mihi oratio tua.

Certe nihil nisi quod possit ipsum propter se iure laudari. *Age sane, inquam.* Torquatus, is qui consul cum Cn. Id enim natura desiderat. Claudii libidini, qui tum erat summo ne imperio, dederetur. Quamquam non negatis nos intellegere quid sit voluptas, sed quid ille dicat. Illa tamen simplicia, vestra versuta.

Minime vero, inquit ille, consentit. Commoda autem et incommoda in eo genere sunt, quae praeposita et reiecta diximus; Qui enim voluptatem ipsam contemnunt, iis licet dicere se acupenserem maenae non anteponere. Quod quidem nobis non saepe contingit. Materiam vero rerum et copiam apud hos exilem, apud illos uberrimam reperiemus. Quantum Aristoxeni ingenium consumptum videmus in musicis?

Restatis igitur vos; Hoc etsi multimodis reprehendi potest, tamen accipio, quod dant. `Sed plane dicit quod intellegit.` An potest, inquit ille, quicquam esse suavius quam nihil dolere? Qui non moveatur et offensione turpitudinis et comprobatione honestatis? Profectus in exilium Tubulus statim nec respondere ausus; Virtutis, magnitudinis animi, patientiae, fortitudinis fomentis dolor mitigari solet. **Urgent tamen et nihil remittunt.** Et nemo nimium beatus est;

Primum in nostrane potestate est, quid meminerimus? Sed quid sentiat, non videtis. An me, inquam, nisi te audire vellem, censes haec dicturum fuisse? Ut pulsi recurrant? **Bonum valitudo: miser morbus.** Quod non faceret, si in voluptate summum bonum poneret. Ex ea difficultate illae

fallaciloquae, ut ait Accius, malitiae natae sunt. `Summum enim bonum exposuit vacuitatem doloris;` An tu me de L. Sed quid attinet de rebus tam apertis plura requirere? Atque ab his initiis profecti omnium virtutum et originem et progressionem persecuti sunt.

Si stante, hoc natura videlicet vult, salvam esse se, quod concedimus; Nihil enim iam habes, quod ad corpus referas; Cupit enim dícere nihil posse ad beatam vitam deesse sapienti. `An potest cupiditas finiri?` An tu me de L. **Praeteritis, inquit, gaudeo.** Quae quidem vel cum periculo est quaerenda vobis; Primum Theophrasti, Strato, physicum se voluit;

`Invidiosum nomen est, infame, suspectum.` Sit enim idem caecus, debilis. Hoc non est positum in nostra actione. Nondum autem explanatum satis, erat, quid maxime natura vellet. Nam illud quidem adduci vix possum, ut ea, quae senserit ille, tibi non vera videantur. Te ipsum, dignissimum maioribus tuis, voluptasne induxit, ut adolescentulus eriperes P. `Hoc non est positum in nostra actione.`

Qui convenit?
: Certe nihil nisi quod possit ipsum propter se iure laudari.

Quibusnam praeteritis?
: Quo plebiscito decreta a senatu est consuli quaestio Cn.

Nos vero, inquit ille;
: Nam si beatus umquam fuisset, beatam vitam usque ad illum a Cyro extructum rogum pertulisset.

Audeo dicere, inquit.
: Alterum significari idem, ut si diceretur, officia media omnia aut pleraque servantem vivere.

Idem adhuc;
: Deque his rebus satis multa in nostris de re publica libris sunt dicta a Laelio.

Quid ergo?
: Quae cum dixisset paulumque institisset, Quid est?

Quonam modo?
: Restatis igitur vos;

Avaritiamne minuis?
: Respondent extrema primis, media utrisque, omnia omnibus.

Immo videri fortasse.
: In ipsa enim parum magna vis inest, ut quam optime se habere possit, si nulla cultura adhibeatur.

Quis enim redargueret?
: Hoc etsi multimodis reprehendi potest, tamen accipio, quod dant.

> Nam Metrodorum non puto ipsum professum, sed, cum appellaretur ab Epicuro, repudiare tantum beneficium noluisse;
>
> Ergo in eadem voluptate eum, qui alteri misceat mulsum ipse non sitiens, et eum, qui illud sitiens bibat?

## Re mihi non aeque satisfacit, et quidem locis pluribus.

Sed venio ad inconstantiae crimen, ne saepius dicas me aberrare; **Erit enim mecum, si tecum erit.** De vacuitate doloris eadem sententia erit. *Praeteritis, inquit, gaudeo.* Graccho, eius fere, aequalí?

Ampulla enim sit necne sit, quis non iure optimo irrideatur, si laboret? `Memini me adesse P.` Nam adhuc, meo fortasse vitio, quid ego quaeram non perspicis. Beatus sibi videtur esse moriens. Hoc tu nunc in illo probas. Ut alios omittam, hunc appello, quem ille unum secutus est.

- Dulce amarum, leve asperum, prope longe, stare movere, quadratum rotundum.
- Quonam, inquit, modo?
- Addo etiam illud, multa iam mihi dare signa puerum et pudoris et ingenii, sed aetatem vides.
- Verum tamen cum de rebus grandioribus dicas, ipsae res verba rapiunt;
- De maximma autem re eodem modo, divina mente atque natura mundum universum et eius maxima partis administrari.

Sed haec ab Antiocho, familiari nostro, dicuntur multo melius et fortius, quam a Stasea dicebantur. At ille pellit, qui permulcet sensum voluptate. Ergo omni animali illud, quod appetiti positum est in eo, quod naturae est accommodatum. `Tamen a proposito, inquam, aberramus.` Quod vestri non item.

Sine ea igitur iucunde negat posse se vivere? Sed tamen est aliquid, quod nobis non liceat, liceat illis. Quamquam id quidem, infinitum est in hac urbe; Suo genere perveniant ad extremum; Hanc ergo intuens debet institutum illud quasi signum absolvere. Summae mihi videtur inscitiae.

Honesta oratio, Socratica, Platonis etiam. Quod si ita sit, cur opera philosophiae sit danda nescio. At iam decimum annum in spelunca iacet. Quam ob rem tandem, inquit, non satisfacit? Nec enim, dum metuit, iustus est, et certe, si metuere destiterit, non erit; Si mala non sunt, iacet omnis ratio Peripateticorum. Nescio quo modo praetervolavit oratio.

Quia nec honesto quic quam honestius nec turpi turpius. Itaque eos id agere, ut a se dolores, morbos, debilitates repellant. Itaque primos congressus copulationesque et consuetudinum instituendarum voluntates fieri propter voluptatem; An vero displicuit ea, quae tributa est animi virtutibus tanta praestantia? Laboro autem non sine causa; Illis videtur, qui illud non dubitant bonum dicere -; Non igitur bene. An tu me de L.

### Cur tantas regiones barbarorum pedibus obiit, tot maria transmisit?

Indicant pueri, in quibus ut in speculis natura cernitur. **Pollicetur certe.** Tibi hoc incredibile, quod beatissimum. Dolor ergo, id est summum malum, metuetur semper, etiamsi non aderit; Multoque hoc melius nos veriusque quam Stoici. Quid est, quod ab ea absolvi et perfici debeat? **Quippe: habes enim a rhetoribus;** At miser, si in flagitiosa et vitiosa vita afflueret voluptatibus. Sic enim censent, oportunitatis esse beate vivere. Et quidem, inquit, vehementer errat;

Quo tandem modo?
: Tu enim ista lenius, hic Stoicorum more nos vexat.

Perge porro;
: Atque ab isto capite fluere necesse est omnem rationem bonorum et malorum.

Certe non potest.
: Nam, ut sint illa vendibiliora, haec uberiora certe sunt.

Beatum, inquit.
: Sed plane dicit quod intellegit.

Istic sum, inquit.
: Nam illud vehementer repugnat, eundem beatum esse et multis malis oppressum.

# Quae enim adhuc protulisti, popularia sunt, ego autem a te elegantiora desidero.

Ita prorsus, inquam; *Aliter enim nosmet ipsos nosse non possumus.* Bestiarum vero nullum iudicium puto. *Sed quid sentiat, non videtis.* Quamquam te quidem video minime esse deterritum.

Audeo dicere, inquit. Nam Pyrrho, Aristo, Erillus iam diu abiecti.

### Quae cum ita sint, effectum est nihil esse malum, quod turpe non sit.

Quid turpius quam sapientis vitam ex insipientium sermone pendere? **Quis istud possit, inquit, negare?** Aliena dixit in physicis nec ea ipsa, quae tibi probarentur; Nihilne est in his rebus, quod dignum libero aut indignum esse ducamus? At hoc in eo M. Nulla profecto est, quin suam vim retineat a primo ad extremum. Nunc de hominis summo bono quaeritur; Quid me istud rogas? Sed residamus, inquit, si placet.

```
Quos ille, di inmortales, cum omnes artus ardere viderentur,
cruciatus perferebat! nec tamen miser esse, quia summum id
malum non erat, tantum modo laboriosus videbatur;
```

```
Et tamen tantis vectigalibus ad liberalitatem utens etiam
sine hac Pyladea amicitia multorum te benivolentia praeclare
tuebere et munies.
```

**Idemne, quod iucunde?** An hoc usque quaque, aliter in vita? Portenta haec esse dicit, neque ea ratione ullo modo posse vivi; `Memini vero, inquam;` Atque ab his initiis profecti omnium virtutum et originem et progressionem persecuti sunt. Quid ergo attinet gloriose loqui, nisi constanter loquare?